

Орган ректорату Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту

Про роботу університету у 2002/2003 навчальному році

Доповідь ректора на Вченій раді університету 29.09.2003 р. (подається скорочено)

Ми розпочинаємо сімдесят четвертий навчальний рік у нашому університеті, який з року в рік завдяки зусиллям його колективу зростає й розквітає. Весь час ми розвиваємо й удосконалюємо свою базу і свою діяльність, використовуємо як традиційні методи підготовки фахівців, так і вишукуємо нові, ніколи не стоїмо на узбіччі, беремо активну участь у розвитку та удосконаленні системи вищої освіти країни. Такий підхід до своєї справи у нас є традиційним з перших років існування ДІТУ.

Все це стало доброю основою для надання університету високого, почесного і дуже відповідального статусу національного і присвоєння йому імені колишнього ректора нашого університету видатного вченого академіка Всеволода Арутюновича Лазаряна. У минулому році ми завершили офіційне оформлення нового статусу, пройшли необхідні реєстрації і отримали нову символіку, всі відповідні реквізити й атрибути. Відтепер у день будь-якої урочистої події на флагшток підіймається разом з державним і прапор університету.

Серед неординарних подій минулого навчального року треба перш за все відмітити акредитацію університету, яка завершилася успішно 8 квітня, коли на засіданні Державної акредитаційної комісії університет повторно визнано акредитованим за статусом вищого навчального закладу IV рівня.

Інша подія, що була дуже значною – робота комісії Державної контролюючо-ревізійної служби України (КРУ). При цивілізованому підході будь-яка акція подібного роду має на меті орієнтувати нас на таке здійснення діяльності, яке б і на майбутнє виключало серйозні недоліки. Вважаю, що у цьому плані і акредитація, і ревізія КРУ були проведені з боку державних органів дуже цивілізовано й об'єктивно.

Проведений аналіз в цілому висвітлив наші досягнення, дозволив більш чітко, обґрунтовано накреслити шляхи подальшого розвитку і удосконалення нашої діяльності. Але він, зрозуміло, виявив і цілу низку недоліків, недоречностей та зауважень.

Якщо бути самокритичними, то перш за все слід відмітити недостатній рівень дисципліни. Під час підготовки матеріалів до акредитації план заходів деякими кафедрами постійно не виконувався, несвоєчасно надавалася відповідна інформація. Тут перш за все, слід назвати кафедри «Облік і аудит» (зав. кафедрою – проф. Шумляк Б.О.), «Електропостачання» (зав. кафедрою – проф. Доманський В.Т.), «Вагони» (зав. кафедрою на той час – доц. Рейдмейстер В.Г.), «Економіка та менеджмент» (зав. кафедрою – доц. Генний М.В.), «Вища математика» (зав. кафедрою – проф. Кравець В.В.) деякі інші. Склалося таке враження, що багато завідувачів кафедр передовірили виконання цієї відповідальної роботи окремим членам кафедр та втратили контроль над цим процесом.

Під час підготовки до акредитації комісія університету перевірила стан методичного забезпечення кожної дисципліни на випускючих кафедрах (це буде зроблено й на всіх інших кафедрах у цьому навчальному році). На більшості кафедр (локомотивів, автома-

тизованого електропривода, мостів, прикладної математики, прикладної механіки та інших) ці комплекси є, вони, так сказати, добротні: естетично оформлені, по мірі необхідності оновлюються, доповнюються, доопрацьовуються, коригуються. Це дозволяє не тільки забезпечити своєчасне й повне дотримання нових вимог, але й швидко адаптування до роботи нових науково-педагогічних працівників, передавання досвіду тощо. Чому ж можна навчитися, який досвід перейняти з викладання дисциплін на кафедрах «Тунелі, основи і фундаменти», «Електропостачання», «Безпека життє-діяльності» та інших, де комісії були подані порізнені матеріали, неохайно оформлені, не систематизовані, деякі з них не розглядалися, не оновлювалися багато років?

Акредитаційна комісія зробила справедливі зауваження й щодо матеріально-технічного забезпечення навчального процесу: поруч з сучасним і новим обладнанням у навчальному процесі використовується морально і фізично застаріле; бракує лабораторних установ, макетів, обладнання і оснащення для вивчення загальноосвітніх дисциплін. Я закликаю в першу чергу завідувачів кафедр зробити ревізію всього устаткування, накреслити першочергові заходи для обладнання лабораторій.

Ми пишаємося власною бібліотекою, збільшуємо фінансування на придбання підручників тощо. Але і в цьому питанні, щоб мати найкращі результати, треба ввести певну систему: скласти чергу пріоритетів, вирішити разом із методичними комісіями кафедр, що, де і в якій черзі придбати. У нас не вистачає підручників з суто залізничних дисциплін. Але хто, як не ми самі, повинні їх написати, затвердити у чинному порядку та надрукувати? Останнім часом наш колектив вже зрушився з мертвої точки у справі підготовки підручників, все більше авторів ДІТУ отримують на їхнє видавництво відповідний гриф Міністерства освіти і науки. Тільки останнім часом такі грифи отримали проф. Дубинець Л. В., проф. Власова Т. І., проф. Беляев М. М., доц. Безрученко В. М., очікують надання статусу підручників колективи кафедр автоматизованого електроприводу, будівельних конструкцій, ізоентричних мов та інші. До речі наш університет вже зареєстровано як видавництво в Державному реєстрі видавничих організацій і тепер ми маємо право видавати номери ISBN міжнародної кваліфікації літератури, яка виходить в нашому видавництві, видавати, виготовляти та розповсюджувати видавничу продукцію. Отримані також свідоцтва в Державному комітеті з питань інформації на право випуску газети «ДІТ сьогодні» та збірника наукових праць «Вісник Державного національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна».

Підготовлено до друку і надруковано власними силами та в типографіях міста декілька навчальних посібників з грифом Міністерства, друкуються нормативні матеріали для Української залізниці, монографії.

Підручники, монографії, наукові праці – це все складові риси обличчя нашого універси-

тету. Немаловажне значення має і презентація продукції та досягнень університету на різних виставках. Нахаль, тут ми втрачаємо позиції. Ні наш рекламно-видавничий відділ (а зветься рекламним!), ні який інший не були активними прихильниками, не кажучи вже ініціаторами, участі у різних виставках досягнень вищої освіти. Що, нам немає чого презентувати? У нас нема нових технологій, видань? Чому так ревниво інші вищі навчальні заклади відносяться до свого іміджу і піклуються про нього на всіх рівнях і у всіх можливих формах. А ми заробили звання національного та заспокоїлися?

Декілька слів про уроки ревізії КРУ. Результати ревізії зафіксовано в акті від 07 травня 2003 р. на 40 сторінках з більш ніж 60-ма додатками та в наказі по університету № 281 від 15 травня 2003 р. Окремими наказами вчинено відшкодування переплачених або неправильно виплачених коштів деяким працівникам університету. Тими ж наказами визначені стягнення та попередження винним посадовцям. Розроблено й затверджено план заходів з усунення недоліків, викритих комісією КРУ.

Головна теза: у співвідношенні обсягу фактичної навчальної роботи викладача і обсягу її оплати дрібниць немає і не може бути. Наші науково-педагогічні працівники повинні зрозуміти, що заплановані обсяги навчального навантаження та звіти (в журналах) про їх виконання мають бути кристально прозорими й чіткими по всіх своїх позиціях.

Нагадую, що ми отримуємо свою заробітну платню за декілька складових робочого часу: викладацька діяльність, методична, наукова, організаційна, виховна. Для полегшення складання планів роботи, обліку виконаної роботи на новий навчальний рік ми запроваджуємо нові форми планування та обліку виконання не тільки навчального навантаження, але й усієї іншої викладацької діяльності в облікових годинах. Необхідно відповідально, ретельно розглянути ці документи, всі разом ми їх доопрацюємо і введемо обґрунтований (і з точки зору переліку робіт, і з точки зору норм часу на ці роботи) документ.

Ще один урок. Привезли, скажімо, у лабораторію якийсь прилад з депо або заводу для використання в навчальному процесі, або настінний годинник у свій кабінет. З позиції КРУ такі неоприбутковані речі, які не занесені до інвентаризаційної відомості, вважаються за надлишкові, і є криміналом за статтею «перевірка дотримання чинного законодавства при придбанні обладнання та предметів довгострокового користування». Завідувачі кафедр, лабораторій, керівники інших структурних підрозділів повинні довести цю інформацію до своїх підлеглих, навести бездоганний порядок в обліку всього, що треба облікувати згідно з чинними положеннями.

У минулому навчальному році на денній формі в університеті навчалось всього 4957 студентів, з них 1394 – за контрактом. Продовжити навчання у магістратурі побажав 51 чол., з них 5 – за контрактом. По контингенту студентів ми серед ведучих університетів і академії області.

Дуже розвинена також заочна форма навчання (і за бюджетом, і за контрактними умовами). Кількість студентів на заочному факультеті становила взагалі 3306, з них 2067 – навчаються на контрактних умовах, магістрів на заочному факультеті всього – 112, з них 69 – за контрактом. На Львівському факультеті на заочній формі навчалися 415 студентів, на Одеському НКП – 189 студентів.

Цього року ми випустили 1207 фахівців з повної і 1456 – з базової вищої освіти.

Велика увага приділена щодо персонального розподілення випускників. У 2003 році на 744 випускників (це разом і за бюджетом, і за контрактами) університет отримав 1257 замовлень, в т.ч. від підприємств Міністерства транспорту – 691. Направлення на роботу одержали 95% випускників-бюджетників.

Розподілено на роботу всього – 641 чол., в т.ч.: на підприємства Мінтрансу і Мінсоборних – 434 (77%), з них на залізницю – 420 (67%); на інші галузеві підприємства – 145 (23%).

Навчання в університеті, як відомо, вінчас захист дипломних проєктів і робіт. Основні показники захисту у цьому році значно вище, ніж у минулому: якість (захист на «відмінно» та «добре») становить 91,5%, що на 3,5% вище, всі інші показники – теж. Але є один парадокс: при більш високій у цьому році якості захисту та більшій кількості проєктів, виконаних на замовлення виробництва, рекомендовано до впровадження у виробництво значно менше.

Мало комплексних проєктів. Уваги заслуговує досвід кафедри гідравліки, студенти-дипломники якої Бесєдін Олександр і Литвиненко Антон (гр. 654) разом зі студентами Придніпровської академії будівництва і архітектури за замовленням Дніпродніпрошахт розробили та успішно захистили перед ДЕК обох ВНЗ комплексний проєкт на потребу міста і регіону. Подібна робота стверджує позитивний імідж університету, заохочує підприємства, установи та організації до працевлаштування наших випускників. Порівняння результатів дипломування та захисту дипломних проєктів інших ВНЗ показує, що в цілому ці показники ДІТту знаходяться на середніх значеннях.

Щодо підсумків навчального року, що минув, то за результатами літньої екзаменаційної сесії успішність навчання в цілому знаходиться на середньому для останніх років рівні – 84,2%. Якість навчання дещо зменшилась і становить приблизно 30,6% замість 33,5% у 2001-2002 н.р., також на 1,6% зменшилась кількість відмінників (з 9,6% до 8,0%). Серед факультетів, де справи кращі – ЕМТ і ОБЗ, успішність досягає 89%, за ними – УПП (успішність 86,7%). Прізвища на факультеті ТК, де на день офіційного закриття літньої екзаменаційної сесії ще чверть студентів мала незадовільні оцінки.

Серед курсів – кращі справи на ІV (успішність 96,9%, відмінників 13,5%), найгірші – на І курсі (успішність 76%, відмінників 2,4%). Нажаль у нас відсутні академічні групи, що навчаються без трійок, і ми не бачимо резервів для таких груп. У той же час є багато академічних груп, де кількість задовільних оцінок складає 50-60%. В цілому по університету з 15370 оцінок 6000 – «задовільно» (39%). Дуже високий відсоток незадовільних і задовільних оцінок традиційно по кафедрах фундаментальних і загально-професійних дисциплін. І відповідним кафедрам, і ректорату треба знайти шляхи для поліпшення цього стану, тому що на молодших курсах складається фундамент підготовки майбутнього фахівця. Але в той же час на деяких випускаючих кафедрах, де обов'язкова індивідуальна робота і, скажімо відверто, для цього є більш можливості, картина дуже несприятлива.

У нас зменшилась частка студентів-відмінників (з 9,6 до 8%), у той же час 177 студентів (5%) склали екзаменаційну сесію на відмінно та одну оцінку «добре», ще 552 чоловіка (16%), а на окремих курсах і факультетах до 25% (!) таких, які при надзвичайно хороших результатах (в окремих випадках при всіх відмінних оцінках) отримали по одній задовільній оцінці.

Окремо про успішність студентів Львівського факультету. Якість навчання 31%,

на рівні якості в цілому по університету, кількість відмінників менше (4,5% проти 8% по ДІТту). Це не так хвилює, як такі показники: успішність складає біля 97% (проти 84% у базовому університеті), при цьому на 1 курсі вона складає 96% (!). Тих, що отримали незадовільні оцінки на сесії 2,8% (проти 16% в університеті). На 4-му курсі зовсім немає студентів, які навчаються на задовільно або мають незадовільні оцінки. Що це: висока якість чи низькі вимоги? Я не проти високих показників успішності, але я за те, щоб вони відповідали дійсності. Львівський навчально-методично-науковий центр, до складу якого входить Львівський факультет, це наш підрозділ. Через якість підготовки фахівців, організацію навчального процесу, інші показники діяльності цього підрозділу складається враження про діяльність всього університету, і не тільки у місті Львові, але й далеко за його межами. Розумію, є певні труднощі у викладачів, є вони й у студентів Львівського факультету при організації навчального процесу вахтовим способом. Але поки це у нас іншого шляху немає. Ми вже забезпечуємо у повному обсязі навчальний процес на 1-му і 2-му курсах безпосередньо львівськими викладачами (штатними та сумісниками). Але викладання спеціальних дисциплін необхідно виконувати професіоналам, відповідально, без знижки на особливі обставини навчання. Я прошу й завідувачів кафедр приділити більше уваги цій ділянці науково-педагогічної роботи, і декана Львівського факультету доцента Довганюка С.С. посилювати контроль за якістю навчального процесу.

Атестація студентів четвертого курсу на здобуття ОКР базової вищої освіти хоча й завершилась з успішністю 77,8%, але кількість посередніх бакалаврів (22%) ніяк не повинна нас заспокоювати, до того ж за деякими спеціальностями вона значно більша: у водопостачальників, електроспоживачів, економістів-кібернетиків вона досягає 33-34%, а у організаторів і управлінців перевезень – 47%! З цієї спеціальності один студент зовсім не атестований. Для чого його тягнули до 4-го курсу?

Щодо виробничої практики. Як відомо, Укрзалізниця у 2002 році ввела в дію «Положення про проходження практики студентами вищих навчальних закладів на підприємствах Укрзалізниці», згідно з яким студентам надається оплачуване робоче місце. Усього в цьому навчальному році всіма видами практики охоплено біля 2000 студентів, в тому числі на оплачуваних робочих місцях – 770 студентів.

Укрзалізниця висунула ще одну вимогу щодо проходження виробничої практики та працевлаштування після завершення навчання: це наявність у студента свідчення про робітничу професію відповідно до фаху, за яким він навчається. З деякими робітничими професіями (наприклад, «слюсар з ремонту рухомого складу») проблем немає. З іншими, особливо що стосується праці з електрикою, питання вимагає вирішення і потребує зусиль відповідних кафедр і відділу зв'язків з виробництвом.

У цьому році на 880 місць держзамовлення спеціальностей денної форми навчання було подано 3044 заяви, що трохи менше минулого року. Звертає увагу той факт, що на контрактні місця є недобір на економічні та комп'ютерні спеціальності. Загальний конкурс по університету 3,49. Найвищий 15,9 на факультет ЕМТ, найменший 2,5 на факультеті МТ та ОБЗ.

Серед зарахованих до університету 252 медалісти та відмінники технікумі, 2 призері Всеукраїнських олімпіад з базових дисциплін. Прийнято на навчання 25 курсантів та 122 випускника технікумів за комплексом «Технікум-ВНЗ». Хлопців – 906, дівчат – 433.

Агітаційні заходи, що пов'язані із вступною кампанією, розпочалися у січні 2003 р. Саме у січні ДІТт вперше у регіоні почав проводити Інтернет-олімпіаду, переможці якої були зараховані до університету. Участь у Інтернет-олімпіаді виявилася і гарною підготовкою до вступу: майже 70% учасників поступили до ДІТту.

У 2003 році намітилась суттєва тенденція попиту абітурієнтів на вступ на навчання за технічними спеціальностями, зокрема, «Ру-

хомий склад та спеціальна техніка залізничного транспорту (вагони, локомотиви)», «Електротехнічні системи електропостачання», «Організація будівництва залізниць», «Організація перевезень та управління на залізничному транспорті». Серед абітурієнтів, які за конкурсом не пройшли на місця держзамовлення, виявилася достатньо велика кількість, які висловили бажання вчитися в університеті за технічними залізничними спеціальностями на умовах укладення контракту. Прийом такої категорії абітурієнтів закінчено 10 вересня 2003 року.

На вимогу часу на базі Львівського факультету та Одеського навчально-консультаційного пункту створено навчально-методично-наукові центри. Звичайно, це розширює наші можливості впливу на ці регіони, можливість допомоги залізницям у підготовці та перепідготовці кадрів для транспорту.

З цією ж метою створено НКП і в Сімферополі, що дозволяє більш активно працювати у Кримському регіоні, допомагати в забезпеченні кадрами Кримської дирекції перевезень вантажів і пасажирів та наблизити місце навчання студентів-заочників 1-3 курсів до місць їх проживання.

На завершальній стадії знаходиться створення у Львові навчально-виробничого комплексу, до якого буде включене ВПУ №52. Зараз розв'язується питання вилучення училища з підпорядкування Комітету профтехосвіти та передачі Львівській залізниці.

Наш університет посів 1 місце у конкурсі на кращу «Концепцію гуманізації та гуманітаризації освіти і виховання у вищому навчальному закладі», а також став переможцем у номінації «Краще методичне забезпечення гуманізації та гуманітаризації освіти і виховання у вищому навчальному закладі». У зв'язку з цим нагороджено колектив наших вчених: Пашкова Федора Єгорівича, Шубіна Василя Івановича, Куліша Артема Івановича, Ковтун Віру Володимирівну.

В кожному гуртожитку відремонтовані та введені в експлуатацію «Віталні», в яких проводяться різноманітні заходи, засідання студрад гуртожитків, зустрічі з викладачами, кураторами тощо.

За цей рік в Палаці культури було проведено багато різноманітних заходів університету. Зараз тут працюють понад 20 гуртків художньої самодіяльності, в яких задіяні більше 600 студентів та дітей співробітників. Відновлена робота студентського духового оркестру та колективу народного танцю.

В цьому році, у рамках фестивалю-конкурсу «Студентська весна – 2003», наш університет став переможцем у номінації «За оригінальність та неповторність самодіяльності майстерності в навчальному закладі». Чотири колективи стали лауреатами міського конкурсу. Вперше участь у фестивалі «Студентська весна – 2003» брав Львівський факультет.

Палац культури та комітет у справах сім'ї та молоді продовжує шефство над дитячим притулком «Надія». Тричі за цей рік діти-сироти приїздили до нашого Палацу культури на святкові програми. Кожного разу діти отримували подарунки та солодощі, які купувалися за допомогою профспілки університету.

Ще одним важливим моментом діяльності університету є спортивно-масова робота. У 2002/2003 навчальному році в університеті розвивалось понад 30 видів спорту. У відповідних командах ДІТту підвищували свою спортивну майстерність близько 400 студентів-спортсменів. Найбільшими спортивними досягненнями є: ІІІ місце студента факультету «Мости та тунелі» Олексія Шамоти на Чемпіонаті світу з шокотан карате-до, який проходив у Лас-Вегасі в листопаді 2002 року; ІІІ місце співробітника університету Єпова Володимира Петровича на Чемпіонаті Європи з важкої атлетики серед ветеранів, який проходив у місті Бордо у травні 2003 року.

Основу спортивно-масової роботи складає традиційна щорічна Спартакіада університету з 11 видів спорту. В змаганнях Спартакіади взяли участь близько 2000 студентів. У комплексному залку призові місця посіли факультети «Механічний», «Організація будівництва доріг та експлуатація колій», «Електрифікація

залізниці». Протягом року також проведено близько 40 різноманітних спортивно-масових заходів: кубки ДІТу з міні-футболу, баскетболу, волейболу, особисті першості університету з тенісу і шашок, кубок ректора з міні-футболу серед студентів 5-го курсу, залікові змагання з видів спорту та інше.

Міжнародна діяльність. 15 травня відбулася II Міжнародна студентська англомова конференція «Інженер II-го тисячоліття». З 5 по 22 травня в університеті силами 5 викладачів канадської Бізнес-школи з Університету Західного Онтаріо проведені курси з ділового управління, 50 осіб з університету (46 студентів, 5 аспірантів та 4 викладачі) отримали відповідні міжнародні сертифікати.

Нещодавно досягнута домовленість про обсяг щорічного традиційного франко-українського обміну: у вересні-жовтні 5 французьких студентів пройдуть навчання у ДІТі, а у жовтні-грудні 4 наших стажисти перебуватимуть у Франції.

Першою ластівкою у справі підготовки науково-педагогічних кадрів для інших країн можна вважати успішний захист на початку червня кандидатської дисертації громадянином Йорданії – нашим аспірантом Аль-Русаном (науковий керівник – проф. Коваль В.П., зав. кафедрою теплотехніки – проф. Кравець В.В.).

Докторант університету, доц. Волкова В.Є. в період квітень-липень в рамках гранту ІНТАС пройшла наукове стажування у Берлінському інституті стохастичності (Німеччина). Аспірант кафедри «Хімія та інженерна екологія» Євтух А.А. в даний час перебуває у США на 1,5 місячному стажуванні у міжнародній компанії «Вотер Воркс Глобал».

Наші науковці активно розвивають міжнародне співробітництво. Достатньо загадати відрядження проректора з наукової роботи Мямліна В.В. до США (фірма Карделл Веспінгауз – ВАБТЕК Корпорейшн), професорів Блохіна Є.П., Коротенка М.Л. та доцента Костиці С.А. до Польщі, роботу в рамках постійних Комісії ОСЗ (проф. Доманський В.Т. – Австрія, Чехія; доц. Орловський А.М., проф. Гаврилюк В.І. – Польща).

У вересні цього року університет отримав також сертифікат екзаменаційного інституту Пітмана про затвердження відповідного центру при кафедрі іноземних мов.

Слід зазначити також факт відчислення з університету та депортації на батьківщину в лютому цього року 4 китайців за порушення дисципліни та академічну неуспішність.

Соціальна сфера. У минулому навчальному році відбулися позитивні зрушення і у соціальній сфері. Середня заробітна плата в цілому по університету на протязі року виросла з 322,5 грн. до 382,5 грн. Стипендію студентів збільшено з 01.04.03 р. постановою Кабінету Міністрів від 01.04.03 р. №448 на 10%, студентам з числа дітей-сиріт – на 55%.

Суттєвою соціальною підтримкою та заохоченням кращих студентів є надання їм іменних стипендій. Університет щорічно отримує 138 різних іменних стипендій: стипендії Президента України, Укрзалізниці, міського голови тощо, а також виплачує 27 підвищених стипендій Вченої ради та видатних вчених університету. Встановили свої стипендії ряд організацій і фірм, пов'язаних з діяльністю залізничного транспорту.

Поліпшилася також оплата праці й наукових працівників. Витрати на зарплату збільшилися у 1,5 рази: з 696,7 тис.грн. в 2001 році до 1 млн. 76 тис.грн. в 2002 році. Це тому, що адміністрація університету сприяє росту заробітної плати науковців шляхом поширення системи оплати праці за трудовими угодами. Заплановане держбюджетне фінансування наукових робіт на поточний рік складає 262 тис.грн., тематичний план яких вже затверджено.

Головним завданням на майбутнє нам з Вами треба формувати, виходячи з найсучасніших концептуальних підходів до вищої освіти. Сьогодні наше суспільство через освіту готується до конкурентноспроможного й більш повного сприйняття новітніх науково-інформаційних технологій, інтеграції в європейську та світову спільноту. А ефективність впровадження, реалізації новітніх положень залежатиме від розвитку особистості й через це – підвищення освітнього потенціалу нації. Якщо у 1986 році (найкра-

шому у цьому плані для Радянської України) на 10 тисяч населення припадало 176 студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації, то у минулому навчальному році – вже 330.

Однією з новацій є й модульно-рейтингова система контролю та оцінки знань студента, яка поступово з курсу запроваджувалася в нашому університеті з 1999 року і в новому навчальному році вже «вийшла» на V курс. Ця система пробиває у нас «право на життя» через великі терні – опір багатьох викладачів, особливо на старших курсах. Її запровадження є однією з обов'язкових акредитаційних вимог, і ми її запровадили вчасно.

Негативне ставлення до модульної системи деяких викладачів, особливо тих, що викладають на старших курсах, на наш погляд, пояснюється перш за все консерватизмом, а також необхідністю виконання значної, а вірніше – незвичної підготовчої методичної роботи.

Слід відмітити, що найкращі модульні оцінки має факультет ЕМТ, у якого «відмінно» і «добре» складають 56%, а «незадовільно» – біля 23%. На факультеті МТ показники дорівнюють відповідно тільки 11,8 та 55,6%, але вже за результатами екзаменів ситуація суттєво змінилась на краще і «відмінно» та «добре» складають 58%, а «незадовільно» – 1,6%. Найбільша різниця між результатами екзаменаційної сесії і модульних контролів склалася на факультеті МТ, а найменша – на факультеті ЕМТ.

Модульно-рейтингова система в ДІТі відбулась, але є ще багато питань методичного і організаційного характеру, над вирішенням яких треба постійно працювати кафедрам, навчальному відділу, методичному кабінету та обчислювальному центру.

Велику роль в удосконаленні технологій і методів навчання сьогодні відіграє інформаційне поле навчального процесу. Сучасний стан розвитку інформаційних технологій, мультимедійного і комп'ютерного навчання створює небувалі досі можливості засвоєння будь-якого навчального матеріалу, як під час аудиторних занять, так і при самостійній роботі студента. Сьогодні ми поки що не маємо можливості надати студентам, курсантам, слухачам університету достатніх умов для такої самостійної роботи з комп'ютером, хоча частка самостійної роботи в навчальних планах з року в рік збільшується.

Як відомо, підручників у бібліотеці не вистає, та й вони в основній масі своїй, особливо зі спеціальних дисциплін, застаріли й потребують оновлення. Одним з ефективних засобів розв'язання цієї проблеми є видання конспектів лекцій по всіх дисциплінах. Конспекти лекцій можна розповсюджувати серед студентів не тільки у друкованому, але й в електронному вигляді. Вирішення цієї проблеми можливе за рахунок створення в університеті спеціалізованих аудиторій і комп'ютерних класів для самостійної роботи студентів. Створення певної системи платних послуг у таких класах (робота в Internet, друкування матеріалів на принтері, розмноження матеріалів та ін.) може зробити їх рентабельними.

Спочатку така технологія самостійної роботи для спроби може бути використана на факультеті безвідвідувальної підготовки та в ІПО, причому дискети з комплектом методичних розробок з навчальної дисципліни мають стати таким же повсякденним атрибутом, як сьогодні друковані «методички».

Протягом кількох років ми говоримо про електронні підручники. Такий підручник – методична розробка більш високого рівня, ніж звичайний друкований підручник; його створення поки потребує значних витрат. Тут – неосяжне поле роботи для всіх наших структур, що займаються інформаційними технологіями і, перш за все, для лабораторій інформаційних технологій (керівник – доц. Косолапов А.А.).

Існує відставання університету у впровадженні системи дистанційного навчання. Запущена в дослідну експлуатацію система «Прометей» не наповнюється інформаційними матеріалами. Багато факультетів і кафедр не виявляють ніякого інтересу до створення своїх інформаційних сторінок на сайті ДІТу (за винятком кафедри ЕОМ), але ж саме з них починається віртуальне спілкування з потенційними клієнтами дистанційного навчання. У цьому напрямку ЛІТ

ДІТу і факультетам, кафедрам необхідно активізувати свою роботу.

Якість підготовки фахівців напряму залежить від кадрового забезпечення навчального процесу. На цей час в університеті працює 451 штатний викладач. Обслуговує навчальний процес – основний вид нашої діяльності – біля 800 співробітників.

У навчальному процесі, особливо у лекційній роботі, беруть участь висококваліфіковані фахівці, досвідчені викладачі, 57% з них мають вчені ступені та звання, серед них 14% докторів наук, професорів. Серед науково-педагогічних працівників 83% випускники університету, 52 чоловік є лауреатами державних та іменних премій, мають почесні звання працівників науки, вищої школи та галузей народного господарства. Ми ще раз позорюємо завідувача кафедри будівельної механіки професора Блохіна Є.П. за присудженням йому Державної премії України за участь у розробці та іспитах нового вітчизняного електровоза!

До речі, дуже приємно, що в успішному початку руху швидкісного поїзду «Столичний експрес» певний внесок у вигляді наукового супроводження розробки та здійснення випробувань рухомого складу та колії на ділянках прямування зробили і науковці нашого університету. Велика група співробітників кафедр вагонів, АТЗ, колії, мостів, УЕР та два студента факультету ОБЗ (Сінчук Андрій і Кукушкін Дмитро) заохочені керівництвом Придніпровської і Одеської залізниці.

Щорічно для викладання спеціальних дисциплін, керівництва дипломними проектами залучаються на умовах погодинної оплати і сумісництва більше 160 спеціалістів керівників Придніпровської, Одеської, Львівської залізниці та служб, провідні інженери проектів, керівники заводів, наукові співробітники академічних НДІ і галузевих лабораторій, КБ «Південне» та інших установ і організацій.

За період 2002-2003 р. в науково-педагогічних працівників захистили кандидатські дисертації, 6 чоловік отримали звання доцента, 3 стали професорами та захистили докторські дисертації. Середній вік професорсько-викладацького складу на цей час становить: серед осіб, що мають науковий ступінь докторів і наукове звання професора – 58 років; серед осіб, що мають науковий ступінь кандидата наук і наукове звання доцента – 52 роки; серед осіб без ступеню і звання – 45 років.

Для продовження підготовки кадрів вищої кваліфікації університет підготував та успішно пройшов перереєстрацію з 15 спеціальностей по аспірантурі, та 6 – по докторантурі. На сьогоднішній день в аспірантурі навчаються 72 особи та в докторантурі – 4. За минулий рік захищено 12 дисертацій, з яких 6 – випускниками аспірантури минулих років і 6 – здобувачами університету.

Основним завданням кафедр і факультетів у кадровому питанні є омолодження викладацьких кадрів, особливо тих, що не мають єного ступеню і звання. Треба усвідомити, що ця категорія – наша надія на майбутнє, наш кадровий резерв. Треба зробити все можливе, щоб при тих заходах, що ми здійснюємо зараз з поліпшення фінансового забезпечення наших науково-педагогічних працівників, праця викладача в університеті стала престижною для молодшої людини.

Я наголошу на тому, щоб молодих асистентів не завантажувати рутинною роботою, як кажуть, поверх голови, а створити умови для їх наукового і педагогічного зростання. А тим, хто працює над конкретною дисертаційною темою, треба всіляко сприяти, щоб подія захисту дисертації відбулася якнайшоріше.

Ще немає епідемії, але ж окремі мікроби такої хвороби, як хабарництво, виявлені були, нажалі, і в нашому колективі. Доценти на замовлення студентів виконували для них завдання, надавали консультації, за що потім отримували гроші. Посередники у цих справах – теж деякі співробітники університету й студенти, також одержували свої частки. Всі вони звільнені з університету. У цьому питанні у ректорату тільки одна позиція: ніякого виправдання таким особам немає, вони не можуть, не мають права бути викладачами і вихователями, не повинні працювати у вищій школі.

Усім відомо, болюче питання – навчальні приміщення, їх кількість і обладнання, а також матеріально-технічне забезпечення навчального процесу. У цьому році закуплено усього обладнання на 537 тис. грн. у тому числі комп'ютерної техніки на 184 тис.грн., оргтехніки – на 187 тис.грн., навчальної літератури – на 61 тис.грн.

Контингент студентів значно зріс (зараз у нас біля 300 академічних груп). Аудиторного фонду не вистачає для забезпечення розкладу занять в одну зміну. Але вкрай не хочеться, й зрозуміло чому, організувати другу зміну.

При обмеженому аудиторному фонді, при неуконкомплектованому кадровому складі кафедр задача складання розкладу є непосильною й для програмувальників, її розв'язують тільки такі машини, як голови наших диспетчерів. Але ж резерв людських можливостей обмежений! Цього не розуміють кафедри електропостачання, ЕРС, БЖД, обліку та аудиту та інші. По-друге, нам потрібно більш чітко планувати постановку аудиторій на відповідні ремонти (бажано основні роботи виконувати у літній період), своєчасно погоджувати такі дії з диспетчерами, щоб не «гасити пожежу», а планово виводити заняття з відповідних аудиторій. По-третє, треба забути про розподіл аудиторій на свої та чужі. Всі аудиторії повинні максимально використовуватися, а завідувачі лабораторій та завідувачі кафедр нехай забезпечать збереження обладнання.

Трудова, виконавча дисципліна має особливе значення у навчальному процесі. Неприпустимі тут запізнення викладачів на заняття, припинення занять раніше, зриви вахт для проведення занять на Львівському факультеті. Серед останніх неприпустимий випадок утворив завідувач кафедри електропостачання професор Доманський В.Т., який направив для проведення занять на Львівському факультеті співробітника Львівської залізниці, який навіть не був оформлений належним чином у нас на роботу, й нічого не знав про самі заняття, та з якого боку до них підійти.

Не можна не згадати про необхідність поліпшити якість роботи методичних комісій (груп) кафедр і факультетів стосовно серйозного, вдумливого, з поглядом на перспективу, ставлення до розробки і складання навчальних планів за спеціальностями, календарних планів, програм тощо. Навчальні плани розробляємо самостійно, підписуємо їх усі й у всіх інстанціях. Але вже через півроку надходять заяви від кафедр про необхідність внесення тих або інших змін! Так про що Ви, шановні пани, міркували? Чому не відпрацювали документ, який ми не маємо право змінювати протягом всього періоду навчання студента? (кафедра вагонів, електропостачання та інші).

Науково-дослідна робота. В університеті науки дослідження та технічні розробки виконуються силами 16 галузевих науково-дослідних лабораторій і науковими групами на 36 кафедрах, діє Науково-дослідний інститут рухомого складу, колії та транспортних споруд (НДІ РСКТС); дві Випробувальні лабораторії, Випробувальний центр, Проектно-конструкторське бюро з електрообладнання рухомого складу (ПКТБ ЕРС).

На цей рік планується виконання науково-дослідних робіт загальним обсягом 4,5 млн.грн. Переважно більшість складають господарські роботи з укралізацією та залізними України. Зараз виконується 103 НДР за госпдоговорами. За обсягами і кількістю укладених договорів лідирують: ГНДЛ динаміки та міцності рухомого складу (17 НДР на суму 1 млн.264 тис.грн.), ГНДЛ вагонів (21 НДР на суму 1 млн.139 тис.грн.), колієвипробувальна ГНДЛ (7 НДР на суму 584 тис.грн.). За перше півріччя виконано робіт на суму більше 1,2 млн.грн.

Аналізуючи фінансовий стан НДР треба відмітити колієвипробувальну ГНДЛ (науковий керівник проф. Рибчін В.В., зав.лаб. Мойсєнко К.В.), яка здійснює чітку організаційну роботу з планування та витривання коштів НДР, і майже не допускає негативного балансу, що не скажеш по іншим підрозділам.

Фінансування за рахунок держбюджету по заявках Мінтрансу на цей рік планується в обсязі 262 тис.грн., виконується 17 НДР.

Мінтранс справно виділяє кошти відповідно до кошторису щомісяця. За перше півріччя надійшло 111 тис.грн.

Підвищенню попиту на наукове супроводження нашими вченими та дослідниками госпударських проблем сприяє те, що підрозділи університету набувають відповідного статусу. Дві лабораторії акредитовані в Системі сертифікації УкрСЕПРО: Випробувальна лабораторія вагонів (на базі ГНДЛ вагонів та кафедри автоматизованого електропривода) (атестат акредитації №UA 6.001.Н.846 від 04.03.2002 р.) та Випробувальна лабораторія рухомого складу (на базі ГНДЛ динаміки та міцності рухомого складу, колієвипробувальної лабораторії, кафедри автоматики, телемеханіки і зв'язку, кафедри будівель та будівельних матеріалів) (атестат акредитації №UA 6.001.Н.366 від 06.06.2002 р.).

Слід відмітити, ГНДЛ університету продовжують активну акредитаційну роботу. Так галузева науково-дослідна лабораторія (ГНДЛ) «Охорона навколишнього середовища на залізничному транспорті» (зав. ГНДЛ доц. Яришкіна Л.А.), повторно отримала галузеву акредитацію, що дає їй право на вимірювання показників об'єктів довкілля. А ГНДЛ Мостів має ліцензію на будівельну діяльність і використовує її в частині обстеження мостів.

В листопаді минулого року наш університет отримав Свідоцтво Ради залізничного транспорту країн СНД, Латвії, Литви, Естонії на право виконання робіт з експертного обстеження та технічного діагностування вантажних та рефрижераторних вагонів з метою визначення остаточного ресурсу та видачі рішення про можливість подовження їх строку використання. В зв'язку з цим кафедра вагонів отримала держзамовлення на обстеження 2,5 тис. вантажних вагонів. Це дуже відповідальна справа, керує якою доц. Рейдемейстер Г.В. та доц. Пуларія А.Л. Спеціалісти, які проводять ці обстеження пройшли підготовку з неруїнівних методів контролю і мають відповідні атестати. Роботи з обстеження тягового рухомого складу розпочали в цьому році співробітники ГНДЛ динаміки та міцності під керівництвом провідного наукового співробітника Горобця В.Л. та доц. Бондарева О.М.

З метою виконання комплексних випробувань та випробувань продукції для залізничного транспорту з метою сертифікації для країн СНД створено Випробувальний центр, який завершує акредитацію в залізничному реєстрі Російської Федерації. Зрозуміло, є й недоліки у науково-дослідній роботі. Більш детально ці питання розглянемо на спеціальному засіданні Вченої ради.

В 2002 році вченими університету було опубліковано 13 монографій, 10 підручників, 22 навчальних посібників, 364 статті в наукових фахових журналах. Але разом зі студентами опубліковано лише 24 статті. Нарешті близьиться до завершення робота з реєстрації Вісника університету, а затримка була за економічним розділом, тому що статті не було оформлено за вимогами ВАК.

На стабільному рівні подаються заявки на винаходи - 30 заявок за рік. Отримано 27 патентів України. Університет має на сьогоднішній день 102 діючих патенти, своєчасно підтримуючи їх чинність проплатою коштів. Хотілося б мати певну віддачу від використання цього арсеналу технічних рішень. Відомо, що багато кафедр ведуть рекламну роботу і прикладають зусилля до практичного впровадження винаходів у об'єкти господарства, але до сьогоднішнього дня університет не має прибутків від їх реалізації.

Підведені підсумки щорічного конкурсу на кращий винахідницький підрозділ і можна оголосити переможців. Серед факультетів: I місце зайняв колектив факультету Мости і тунелі (декан Попович М.М.), II місце - механічний факультет (декан Довбня М.П.); III місце - УПП (декан Кізяков В.Я.). Серед кафедр: I місце займає кафедра теоретичної механіки (зав.каф. Костиця С.А.); II місце - кафедра тунелів, основ та фундаментів (зав.каф. проф.Петренко В.Д.); III місце - будівель та будівельних матеріалів (зав.каф. Проф. Пшінко О.М.). Виявлені також і кращі винахідники: особи, які подали

від 4 до 6 заявок на винаходи та отримали від 3 до 5 патентів. Це Мямлін С.В., Пшінко О.М., студент Герасименко Є.М., Заяць Ю.Л., Петренко В.Д., Цепак С.В.

Добре працює Львівський факультет (декан Довганюк С.С.). Окремо треба сказати про творчу активність військової кафедри (зав.каф. Радкевич А.В.) Протягом 2002 року викладачі та курсанти отримали 9 свідоцтв на раціоналізаторські пропозиції, що направлені на підвищення якості навчання.

В університеті традиційно кожного року проходить тиждень студентської науки. За 2002-2003 навчальний рік 2105 студентів взяло участь в студентських наукових конференціях. Зроблено 519 доповідей.

В цьому році університет направив 19 наукових робіт студентів на Всеукраїнський конкурс. Всі учасники отримали заохочувальні дипломи.

В цьому році вдруге була проведена Всеукраїнська студентська конференція «Залізничні споруди і колія», в роботі якій взяли участь студенти із Харкова, Донецька, Києва, Львова, Гомеля. Було відмічено атмосферу високої професійної зацікавленості.

Вже 8 років кафедра «Хімія та інженерної екології» (зав. каф. проф. Плахотник В.Н.) проводить міжнародну студентську конференцію «Екологічний інтелект». Працювало 4 секції. Зроблено 44 доповідей. Участь у конференції брали делегати з Дрездену та Москви.

Вдруге в університеті пройшла в цьому році англійською мовою студентська наукова конференція «Інженер III тисячоліття». До речі, єдина в країнах СНД. Організатор каф. іноземних мов (зав. каф. доц. Власова Т.І.). В роботі конференції взяли участь магістри з Канади (Університет західного Онтаріо) та Китаю. Також в університеті започатковано проведення конкурсу студентських наукових робіт та захист дипломних проектів англійською мовою.

Наш університет було призначено базовим вищим навчальним закладом з проведення Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Організація перевезень і управління на транспорті», яка вже вдруге проводиться у нас. У олімпіаді взяли участь 32 студента з 12 вищих навчальних закладів України, представники не тільки залізничного транспорту, а й автомобільного і навіть морського. Результати виявилися високими.

Також на базі університету проводиться вже вдруге Всеукраїнська олімпіада з водопостачання і водовідведення. У олімпіаді взяли участь 37 студентів представники 12 ВНЗ України.

У минулому році за запрошенням Московського державного університету шляхів сполучення (МІІТ) три кращі роботи взяли участь у конкурсі «Залізничний транспорт» і отримали заохочувальний диплом. Було відмічено високий рівень конкурсних робіт, їх актуальність та новизна. Всі автори цих робіт одержали рекомендації для вступу до магістратури.

В цьому році, як завжди, в університеті проводився конкурс дипломних робіт. Переможцями стали: I місце - ф-т ТК; II місце - Механічний ф-т; III місце - ф-ти ПЦБ та УПП.

Вже два роки на запрошення Харківських вищих навчальних закладів кафедра «Економіка та менеджмент» бере участь в Всеукраїнському конкурсі дипломних проектів з економіки (III місце у 2002 році), але це пов'язано з певними труднощами (представленнями дипломів, винагородами тощо).

Невдовзі той час, коли наш університет прийде до знаменної дати - свого 75-річчя. Якими подіями ми відзначимо це свято? Вже складений авторський колектив з написання історії ДІТу - багаторічну задумку треба виконати. Тематика 75-річчя університету повинна постійно бути присутньою у виховній роботі, у роботі художніх колективів. «Світлиці».

Але основною дією у підготовці до ювілею університету все ж є наша повсякденна робота, якісна праця, в якій нема дрібниць, тому що справа якій ми служимо, є наше майбутнє, майбутнє нашої України. Своім відношенням до справи кожен день, кожному годину, кожну хвилину ми виховуємо перш за все майбутню людину і класного спеціаліста. І одне і друге дуже потрібне суспільству.

Всеукраїнський день бібліотек

30 вересня 2003 року вшосте відзначається Всеукраїнський день бібліотек, який було запроваджено в 1998 році Указом Президента України Л. Д. Кучми, «враховуючи великий внесок бібліотек України у розвиток вітчизняної освіти, науки і культури, необхідність дальшого підвищення їх ролі у житті суспільства».

Цей день замислювався і, відповідно, відзначався не тільки як суто професійне свято, а як вияв всенародної і державної уваги до бібліотечної справи, зокрема, і до проблем культурного будівництва в Україні взагалі.

На сьогоднішній день фонд бібліотеки нашого університету складає понад 800 тисяч примірників документів, за єдиним читацьким квитком нараховується 8720 читачів, які відвідують бібліотеку 365 тисяч разів на рік, отримуючи при цьому більш ніж 650 тисяч томів книг та періодичних видань.

За останні роки значно поліпшилось комплектування новою літературою, виділяються кошти на придбання нових джерел, відчувається допомога кафедр у

замовленні підручників, формуванні більш якісного фонду. У придбання документів перевага віддається поповненню малоекземплярними підручниками, забезпеченню нових спеціальностей необхідною літературою, довідковими виданнями, поновленню фонду економічних та кібернетичних галузей.

Зроблено певні кроки у напрямі комп'ютеризації та автоматизації бібліотечних процесів. Вже автоматизовано процеси

обробки і каталогізації, довідково-бібліографічної роботи. Створено бази даних відповідно на 29874 та 3793 записів, читачі мають змогу працювати з повнотекстовими базами даних на компакт-дисках.

В рамках роботи гуманітарної Ради бібліотека постійно проводить зустрічі зі студентськими групами, екскурсії по бібліотеці, постійно підтримує зв'язок з кураторами груп. Щоквартально проводяться Дні інформації, тематичні виставки та виставки нових надходжень, презентації книг, зустрічі з поетами та письменниками Дніпропетровщини та нашого університету.

В цей день хочеться привітати всіх наших читачів – і викладачів, і студентів – зі святом Дня бібліотеки, побажати ще багато цікавих зустрічей із книгою. Ми завжди чекаємо на вас!

Зі святом!

Директор науково – технічної бібліотеки Сушко І. М.

А ВИ ЛЮБИТЕ ЧИТАТИ НОВЕНЬКЕ?

Ось вже п'ятий рік працює у нашій бібліотеці «Клуб любителів нових книжок». Початок йому дали самі читачі, що шанують книгу й радо поділяють нею з іншими. Спочатку у «Клубі» було лише 10-15 нових детективів та «жіночих» романів. Потім фонд став збільшуватись, а сучасними книжками зацікавились не тільки співробітники, а й студенти. Уже студентська молодь задає клубу ще одну тематику – фантастичну.

На початок вересня 2003 року 250 читачів – членів клубу мають змогу читати близько 1000 нових книжок різної тематики, серед яких найбільшим попитом користуються детективи Ч. Абдулаєва, Д. Донцової, Ю. Рогози та О. Марініної, Ф. Незнанського, романи С. Шелдона, Д. Стіл, Б. Карлленд та Б. Смолл, фантастика С. Лук'яненка, А. Сапковського, В. Головачова, С. Кінга та інші. За час існування клубу фонд абонементу художньої літератури збільшився на 550 примірників якісних, цікавих книжок. Слід зазначити, що, відповідно Статуту клубу, всі нові видання передаються в дар до фонду бібліотеки.

Постійною головою клубу є Пермінова М.В., справжній знавець сучасної літерату-

ри. Велику допомогу в комплектуванні фонду клубу надають Пуларія А. Л. та Яришкіна Л. О. Постійними «лікарями» видань у м'яких обкладинках виступають Андрієнко О. М., Казакова Т. В. та Верентека В. М. Серед найбільш активних читачів слід зазначити студентів Усенко В. А., Мигаль П.В., Романцеву І., магістранта Скворона І. Я., викладачів Слізького С. М., Уманова М. І., Бекмурзіну Н. О., Бобиль С. В., Дешко Л. К., співробітників Коваленко С. П., Потороку С. Є., Колодій Л.В. та багато-багато інших.

Хотілося б подякувати всім нашим добрим друзям і щиро запросити до клубу нових читачів.

Головний бібліотекар абонементу художньої літератури Долматова Н. І.

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека не тільки зберігає і видає книги, а також надає читачам консультації, допомагає у пошуку літератури, дає відповіді на різні запитання.

Нові досягнення науки і техніки, останні політичні події висвітлені перш за все у періодичних виданнях. Тому необхідним доповненням до каталогу, який відображає книжковий фонд, є картотеки. Вони розкривають зміст газет, журналів, збірників праць.

В довідково-бібліографічному відділі знаходиться картотека газетно-журнальних статей, яка відображає літературу по суспільно-політичній тематиці, транспорту, будівництву і т.ін. Матеріал підбирається з урахуванням задач бібліотеки та профілю учбової і наукової роботи вузу.

Картотека краєзнавчої літератури про Дніпропетровську

область вміщує описи статей з історії, економіки, культури області. Особливо виділена інформація про ДІПТ.

Картотека праць вчених ДІПТУ розкриває зміст збірників праць, а також відображає статті із періодичних видань викладачів нашого університету.

Картотеки і каталоги інформують про літературу, яка є у нас у бібліотеці. Але іноді цього недостатньо і тоді доцільно звернутись до реферативних журналів. Особливою популярністю користується РЖ «Железнодорожный транспорт», який знаходиться у довідково-бібліографічному відділі. З 2002 року ми одержуємо цей журнал і в електронному варіанті.

Сучасність вимагає автоматизації бібліотечних процесів. Через деякий час буде створено електронну картотеку, що значно прискорить пошук літератури. Робота в цьому напрямку вже почалась.

Довідково-бібліографічний відділ проводить «Дні інформації». На протязі кількох днів у читальному залі наукової літератури ви можете ознайомитись з новою літературою. З новими книжками можна ознайомитись також на постійно діючих виставках, які є на абонементі і в читальних залах. Приємно відмітити, що останнім часом бібліотека одержує значно більше літератури.

Зав. довідково-бібліограф. відділом Юнаковська В. В.

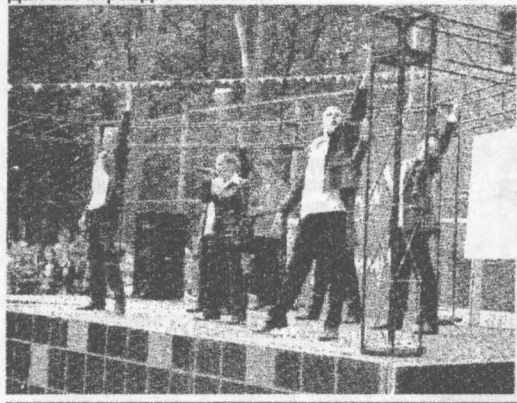
Свято першокурсників

18 вересня 2003 року відбулося свято першокурсників «Ура! Я студент». Вперше це свято проходило на маленькому стадіоні, і оргкомітет палацу культури добре попрацював, щоб зробити цей майданчик справді святковим.

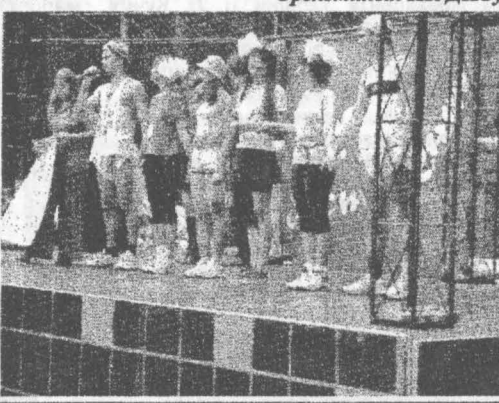
Конкурс проходив у три етапи. Перший – «Марафон знань», де першокурсники повинні були відшукати аудиторії навчального корпусу та виконати завдання. В цьому етапі перемогли студенти факультетів «МТ» та «ОБЗ». Другий етап – знайомство із студентським містечком університету, завершенням якого було об'єднання всіх частин великої карти ДІТу. Найшвидшими в цьому турі стали першокурсники факультету «ЕМТ».

тети були нагороджені подарунками. І навіть дощ наприкінці свята виглядав як святковий салют на честь першокурсників, бо ми завжди раді поповненню нашої дітвовської родини.

Оргкомітет ПК ДІТу

А на завершення святкового дня першокурсники всіх факультетів обмінялись зі своїми деканами щирими привітаннями, а ректор університету вручив кожному факультету «Напутне слово». Всі факультети

«Любите книги – источник знаний»

М. Горький

Эта прописная истина, написанная в прошлом веке, остается неизменной и в день сегодняшний. Электронные носители, электронная почта, глобальная компьютерная сеть стали неотъемлемыми атрибутами нашего сегодня, но, увы не могут, да наверное и не смогут заменить печатную книгу – главный кладёз человеческих знаний. Думаю, что

бурное развитие полиграфии и новые компьютерные технологии принесут на полки библиотек красочные и яркие издания, которые поднимут печатное слово на новые высоты.

30 сентября наша молодая держава отметит такой же молодой профессиональный праздник хранителей человеческих знаний – Всеукраин-

ский день библиотек. Хочу пожелать библиотекарям ДИИТА, чтобы их праздник был так же узнаваем, как праздник их коллег – День железнодорожника. Пусть книжные полки библиотеки ДИИТа будут краше витрин книжного рынка. А если принять во внимание, что коллектив библиотеки абсолютно женский, то пожелаем им красоты, любви, счастья,

здоровья и вечной притягательности. И прошу быть снисходительными к юным и порой несмысленным посетителям, которые не всегда понимают, что от вас, милые дамы, зависит их успешная дальнейшая учебная жизнь в стенах ДИИТа.

Петренко Иван, ученик 10 – А класса, средней школы № 26

БІБЛІОТЕКА ДІТУ

Душі розрада, гордість і шодія
У творчому житті ДІТ
Вбачає в скромній праці, діях
Бібліотеки вузу скільки літ!

З людських щедрот, краплина по краплині
Стівав потік духовних знань.
В джерелах мудрості, зернина до зернини,
Лягли промінням світлих сподівань.

Роками сперечалася робота
Упошуках істини історії надбань
Студентам – серця і душі заботу
А вченим – досвід свій, уміння без вагань.

Тут відчуваєш сесій успіхи, тривоги,
Кохання подих, мрії без кінця.
Блакитні поклики в сталні дороги
Квітує радість в молодих серцях.

У вирі буднів творчого натхнення
В надії, повній помислів бажань
Живе життям країни сьогодення
Скарбниця світла, розуму і знань.

Бібліотекар Похиленко К. М.

30 ВЕРЕСНЯ – ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ БІБЛІОТЕК

Цікаві факти

- ✓ Перша відома на Русі бібліотека була заснована при Софійському соборі київським князем Ярославом Мудрим.
- ✓ Найстаріша діюча бібліотека – наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І. Франка, заснована у 1608р.
- ✓ Перша публічна бібліотека, призначена для широких кіл читачів, відкрилася 1830 р. в Одесі.
- ✓ Найбільша бібліотека - Державна науково-технічна бібліотека України, заснована в Києві 1935 р. Вона має багатогалузевий фонд, що нараховує 20,3 мільйона прим.
- ✓ Найстаровинніші бібліотечні книжки – «Остромислове Євангеліє», «Збірник Святослава» (1073р.), «Збірник Святослава» (1076р.) і Рейнське Євангеліє.

ПУТЬ СВОЙ КНИГА НАЧИНАЕТ ПРЯМО С НАШЕГО ОТДЕЛА

Есть у нас в библиотеке
Комплектования отдел,
Инвентари в нем, карточки,
Много всяких разных дел
Здесь и акты, и подписка,
И бухгалтерский учет
С нервотрепкой, но без риска
Часто так продвинут счет.
Счет на книги, на журналы,
Здесь заказы все проходят
Нам твердят, что денег мало,
А потом таки находят.
Методички к нам приносят
И газеты и журналы.
Что-то выяснить попросят.
Разных дел у нас немало,
Сколько книг переносили,
Сколько их проштамповали.
И по кафедрам звонили,
Чтоб о книгах там узнали.
Путь свой книга начинает
Прямо с нашего отдела.
Ну, а те, кто это знает,
К нам в отдел приходят смело.
Не грубят здесь, не ругают,
А приятно всех встречают.

Редактор отдела комплектования Коваль Л. А.

Засновник – Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені В. Лазаряна
Адреса редакції: 49010,
м. Дніпропетровськ,
вул. Академіка Лазаряна,
2, к. 1201

Редколегія:
Коржаневич І.П. – головний редактор,
Полішко Т.В. – редактор,
Куліш А.І., Єлов В.П.
Контактні телефони: 47-19-86, 9-65 (ДІТ)
E-mail: diit2000 @ a-teleport.com

Свідоцтво про реєстрацію
ДІТ №1071 від 27.08.2003 р.
Газета виходить щомісячно українською
і російською мовами
Точка зору авторів може не збігатися
з позицією редакції

Номер набрано і зверстано у редакції,
надруковано в рекламно-видавничому
відділі ДІТу
Газета випускається на благодійних
засадах, розповсюджується безкоштовно
Тираж 700 примірників